

Gdy spółka z o.o. ma stratę

ADRIANA WYDZIAŁKIEWICZ
advokat w KSP Legal and Tax Advice
w Katowicach

Jeżeli sporządzony przez zarząd bilans spółki wykazuje stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz połowę kapitału zakładowego, zarząd jest obowiązany niezwłocznie zwołać zgromadzenie wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki. Wynika to z treści art. 233 ust. 1 Kodeksu spółek handlowych (k.s.h.). Przepis ten nie jest nowy, natomiast stosując go, warto pamiętać o następujących kwestiach.

Przepisy k.s.h. nie precyzują, co należy rozumieć pod pojęciem „bilansu”. W piśmiennictwie przyjmuje się, że dane dotyczące sytuacji finansowej spółki, których dotyczy komentowany przepis, mogą wynikać z bilansu rocznego, który stanowi część sprawozdania finansowego, ale także z każdego innego bilansu przygotowanego w trakcie roku obrotowego. Bilans ten może zostać sporządzony przez zarząd z własnej inicjatywy lub na wniosek rady nadzorczej lub wspólnika wykonującego prawo indywidualnej kontroli. Ponadto, strata może wynikać z bilansu sporządzonego przez biegłego rewidenta powołanego przez sąd rejestrowy na żądanie wspólnika lub wspólników reprezentujących co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego (art. 223-225 k.s.h.).

Nie zostało w k.s.h. zdefiniowane także, jak rozumieć „stratę”. Przyjmuje się, że zachodzi ona, gdy zestawienie pasywów z aktywami wykazuje nadwyżkę pasywów tzn. gdy majątek posiadany przez spółkę łącznie z pieniędzmi jest mniejszy od sumy zobowiązań i kapitału zakładowego (A. Kidyba, Komentarz do K.s.h., LEX/el. 2016). Z przepisu nie wynika jednak, czy chodzi o stratę w zakończonym roku obrotowym, czy o stratę z danego roku obrotowego zsumowaną ze stratą z lat ubiegłych. Przeważa pogląd, że chodzi o sumę strat z lat ubiegłych i stratę bieżącą.

Zarząd w celu podjęcia decyzji o dalszym istnieniu spółki może zwołać nadzwyczajne zgromadzenie wspólników lub też podjąć przedmiotową uchwałę w toku zgromadzenia zwyczajnego. Uchwała może zostać podjęta także pomimo braku formalnego zwołania zgromadzenia wspólników, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad. Zwołanie zgromadzenia powinno się odbyć wedle reguł ogólnych, niezwłocznie.

Niezwołanie w zaistniałej sytuacji zgromadzenia wspólników może spowodować pociągnięcie członków zarządu do odpowiedzialności karnej i cywilnej. Na podstawie przepisu art. 594 ust. 1 pkt 3 k.s.h. grzywną do 20 tys. zł jest zagrożony członek zarządu spółki, który nie zwołuje zgromadzenia wspólników. Nadto, naprawienia szkody wyrządzonej spółce z o.o. niezwołaniem nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników można dochodzić na ogólnych zasadach odpowiedzialności odszkodowawczej (SN z 15 czerwca 2010 r., sygn. akt: II CNP 8/10).

Na marginesie zaś wspomnieć należy, iż zgodnie ze stanowiskiem SN, wyrażonym w wyroku z 19 grudnia 2013 r., sygn. akt: II UK 196/13, obowiązek zwołania zgromadzenia wspólników przewidziany w art. 233 k.s.h. nie wyłącza ani nie zastępuje ciążącego na członkach zarządu obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości i nie ogranicza zarządu w jego prawie reprezentacji spółki w zakresie zgłoszenia takiego wniosku. © ®